

'WIJ ZIJN BANG DAT DE UWV VAKER OP DE STOEL VAN DE DOKTER GAAT ZITTEN'

Ambtseed UWV valt slecht bij verzekeringsartsen

Sinds dit jaar zijn medewerkers, dus ook verzekeringsartsen, van het UWV ambtenaar en moeten dus een ambtseed afleggen. Hun vakvereniging Novag raadt de leden af om dit te doen vanwege twee zinnen in de eed.

Vorige week kwam via Trouw naar buiten dat Novag moeite heeft met een deel van de inhoud van de UWV-ambtseed en daarom de ongeveer vierhonderd leden adviseert deze niet uit te spreken. Het gaat Novag om de laatste twee zinnen van de UWV-ambtseed:

'Ik realiseer mij dat mijn handelen onderdeel is van het handelen van UWV en zal niets doen dat het aanzien van UWV zal schaden.' Inmiddels is het laatste deel van deze zin aangepast naar: *'zal niets doen met als doel het aanzien van UWV te schaden.'*

'Ik zal mij houden aan de gedragsregels zoals die zijn vastgelegd in de UWV gedragscode 'Vertrouwen en verantwoordelijkheid'.

Dat Novag zo kritisch is op deze zinnen, komt voort uit onvrede die al veel langer bestaat. Die gaat over de discrepantie tussen wat de leiding van het UWV verwacht van haar verzekeringsartsen en hoe deze artsen zélf vinden dat zij hun vak het best kunnen uitoefenen, licht Novag-voorzitter Wim van Pelt toe. 'De productiedruk neemt toe, beoordelingen van cliënten moeten zo snel mogelijk worden afgehandeld. Als verzekeringsartsen vinden wij

dat de beoordelingen daardoor op een aantal plekken te onzorgvuldig worden gedaan. Ook vinden we dat de leiding van het UWV op de stoel van de dokter gaat zitten; van bovenaf wordt bepaald welke beoordelingen prioriteit krijgen en ook of er een vervolgspraak mag worden gemaakt met een cliënt. Al vindt de arts het noodzakelijk, de leiding staat het vaak niet toe. Dit soort problemen binnen het UWV willen wij bespreekbaar kunnen blijven maken. Intern, maar als het moet ook extern. Wij vinden namelijk dat het UWV vaak handelt tegen het maatschappelijk belang dat het UWV moet dienen. De patiënt, maar ook de maatschappij, is niet gebaat bij slecht uitgevoerde, haastige beoordelingen. Daardoor worden uitkeringen mogelijk niet aan de juiste personen uitgekeerd. Met name door die eerste toevoeging aan de ambtseed zijn we bang dat het UWV-belang nog meer zal gaan prevaleren boven het maatschappelijk belang en dat de neiging op de stoel van de dokter te gaan zitten, groter wordt.'

Spiegel

Volgens Van Pelt wordt het bespreekbaar maken van dit soort kwesties binnen het UWV vaak als dis-loyaal beschouwd. 'Ter-

wijl het snel-snel werken juist als positief wordt gelabeld. Wij vinden dat die houding van de UWV-leiding het aanzien van het UWV zélf schaadt. Door te weigeren de eed of belofte af te leggen, proberen wij het UWV beter te maken, een spiegel voor te houden. Nu is het zo dat top-down wordt bepaald wat het aanzien van UWV schaadt en wat de intentie was van degene die dat doet.'

Volgens een woordvoerder van het UWV betekent die zin níet dat medewerkers van het UWV niet kritisch mogen zijn op het handelen van de organisatie. 'Tegenspraak en kritische opmerkingen worden juist op allerlei manieren gefaciliteerd. Het gaat er wel om met welk doel een medewerker zaken bespreekbaar maakt. Is dat 'voor de goede zaak' of om het UWV te schaden? We vertrouwen op de professionaliteit en het inschattingsvermogen van medewerkers. Ook benadrukt die zin het bewustzijn dat je verantwoordelijkheid hebt en dat je je moet realiseren dat wat je doet – ook buiten kantoor – impact kan hebben op het aanzien van het UWV. Je kunt hierbij aan van alles denken. Dat je bijvoorbeeld niet je huis laat

De wet verbindt geen sancties aan het niet-afleggen van de eed

NIEUWE AMBTENAREN

Misschien is het aan u ook stilletjes voorbijgegaan dat Nederland sinds 2020 zo'n dertigduizend nieuwe ambtenaren heeft. Zij zijn aan het ambtenarenbestand toegevoegd door een nieuwe wettelijke definitie van het begrip 'overheidswerkgever'. De medewerkers van het UWV zijn met ongeveer achttienduizend medewerkers de grootste nieuwe ambtenarengroep. Overigens is er ook een grote groep ambtenaren 'verdwenen'; zo zijn medewerkers van universitaire ziekenhuizen geen ambtenaar meer. Volgens de NFU gaat dat om grofweg 6750 artsen.

Nieuw voor de verzekeringsartsen is dat zij een ambtseed moeten afleggen, iets wat voor alle ambtenaren verplicht is. Werkgevers zijn ook verplicht de eed af te nemen. Met het afleggen van de eed of belofte spreken ambtenaren uit dat zij zich realiseren wat het betekent om ambtenaar te zijn en dat zij zich daarnaar zullen gedragen. De medewerkers van het UWV leggen de belofte of eed af in de laatste week van maart.

opknappen door iemand met een uitkering die je zwart betaalt.'

Geen juridische waarde

Ook met de laatste zin uit de eed heeft Novag moeite, omdat de gedragscode geactualiseerd kan worden. Novag vindt

dat niet van artsen verwacht kan worden dat zij een eed afleggen op een onbekende tekst. Het UWV pareert dat door te stellen dat de gedragscode niet zomaar wordt aangepast, maar dat dit in overleg met de ondernemingsraad gebeurt. Ook waren de medewerkers van het UWV al aan de

gedragscode gehouden toen zij nog geen ambtenaar waren. 'Bovendien heeft de ambtseed eigenlijk vooral symbolische en geen juridische waarde', aldus de UWV-woordvoerder. 'Of je de eed nou wel of niet aflegt, de wét schrijft voor wat een ambtsmisdrif is en iedereen is gehouden aan de wet. Het zal om uiterst incidentele gevallen gaan waarbij een ambtsmisdrif wordt gepleegd.'

Hoewel het afleggen van de ambtseed voor alle ambtenaren wettelijk verplicht is, verbindt de wet geen sancties aan het niet-afleggen van de eed of belofte. Ook het UWV zegt geen arbeidsrechtelijke consequenties te verbinden aan het niet-afleggen van de eed. Wel kunnen medewerkers erop aangesproken worden, want de werkgever is verplicht te proberen de reden voor weigering te achterhalen. Volgens de UWV-woordvoerder hebben 520 van de ongeveer 900 artsen (naast verzekeringsartsen ook basisartsen en aniossen) zich aangemeld voor de ceremonie. '183 hebben zich actief aangemeld. Een deel misschien omdat ze niet willen, anderen vanwege vakantie, ziekte of andere redenen. Van ongeveer 18.500 UWV-medewerkers hebben zo'n 17.000 zich aangemeld.' Het UWV heeft inmiddels intern een document verspreid over de waarde van de ambtseed ten opzichte van de eed van Hippocrates, waarin staat dat de artseneed bij eventuele strijdigheid in de regel vóór de ambtseed gaat. Artsen zijn bovenal arts, aldus het UWV, dat zegt recht te willen doen aan de bijzondere positie van artsen binnen de organisatie en expliciet de professionele autonomie en professionele integriteit van artsen te erkennen en te blijven waarborgen. Dit is ongeveer in lijn met hoe de KNMG en de NVVG erover denken.

Haalt dit de kou uit de lucht voor Novag? 'Nee', zegt Novag-voorzitter Van Pelt. We zijn het nog steeds inhoudelijk niet eens met tekst van de eed en die tekst is ongewijzigd. Wij willen gewoon een nette eed en die is nu nog niet netjes genoeg.' ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.